

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa R. J.

przeciwko [...] Szpitalowi [...] w S.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 kwietnia 2014 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w S.

z dnia 3 stycznia 2014 r., sygn. akt VI Pa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w S. postanowieniem z dnia 3 stycznia 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego [...] Szpitala [...] w S. od wyroku tego Sądu z dnia 27 września 2013 r.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd odwoławczy wskazał, że Sąd Rejonowy w S. wyrokiem z dnia 2 listopada 2012 r. oddalił powództwo R. J. o zasądzenie od pozwanego kwoty 8.043,75 zł tytułem odszkodowania za rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem pracodawcy. Rozpoznając sprawę na skutek apelacji powoda, Sąd Okręgowy w S. wyrokiem z dnia 27 września 2013 r. zmienił wyrok

Sądu pierwszej instancji i zasądził od strony pozwanej na rzecz R. J. żadaną tytułem odszkodowania kwotę w całości. Strona pozwana wywiodła skargę kasacyjną od tego orzeczenia, określając wartość przedmiotu zaskarżenia na 32.400 zł, w związku z czym została zobowiązana zarządzeniem z 13 grudnia 2013 r. do wskazania w określonym terminie sposobu wyliczenia tej wartości. Wykonując to zobowiązanie pozwany podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia została wyliczona jako suma wynagrodzenia powoda za okres jednego roku na podstawie art. 23¹ k.p.c. w związku z art. 368 § 2 i w związku z art. 398²¹ k.p.c. Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2014 r. Sąd Okręgowy, działając w oparciu o art. 25 § 1 k.p.c., sprawdził podaną przez stronę pozwaną wartość przedmiotu zaskarżenia i ustalił, że wynosi ona 8.043,75 zł.

W rozważaniach prawnych Sąd odwoławczy podniósł, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach z zakresu prawa pracy o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.). W sprawie o zasądzenie odszkodowania z tytułu bezprawnego rozwiązania umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony wartość przedmiotu sporu stanowi podana kwota pieniężna (art. 19 § 1 k.p.c.), a nie suma wynagrodzenia za pracę za okres jednego roku (art. 23¹ k.p.c.). Jak wynika z postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 3 stycznia 2014 r. wartość przedmiotu zaskarżenia w niniejszej sprawie wynosi 8.043,75 zł, a zatem nie osiąga progu kasacyjnego określonego w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., skutkiem czego skarga kasacyjna jako niedopuszczalna podlega odrzuceniu (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Strona pozwana złożyła zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zarzucając naruszenie:

1. art. 19 k.p.c., przez błędną jego wykładnię polegającą na przyjęciu, że roszczenie pracownika o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne jest roszczeniem pieniężnym w rozumieniu art. 19 § 1 k.p.c., a nie inną sprawą majątkową, do której stosuje się przepis art. 23¹ k.p.c., czyli sprawą o roszczenia pracowników dotyczącą rozwiązania stosunku pracy, a w konsekwencji na wadliwym przyjęciu, że w takiej sprawie wartości przedmiotu sporu nie stanowi suma wynagrodzenia za okres jednego roku (przy umowie na czas nieokreślony);

2. art. 368 § 2 w związku z art. 19 § 1 k.p.c., przez niewłaściwe uznanie, że w sprawie o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za nieuzasadnione i orzeczenie odszkodowania wartość przedmiotu zaskarżenia powinna zostać określona jako kwota zasądanego odszkodowania, podczas gdy wartość przedmiotu sporu należałoby obliczyć zgodnie z art. 23¹ k.p.c. jako sumę wynagrodzenia za okres jednego roku (przy umowie na czas nieokreślony);

3. art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c., przez uznanie, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w następstwie błędnego określenia wartości przedmiotu zaskarżenia na poziomie niższym niż dziesięć tysięcy złotych, a tym samym pozbawienie pracodawcy możliwości wnoszenia środka zaskarżenia w każdym przypadku, gdy sąd zasądzi odszkodowanie, choćby pracownik wnosił o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach.

Żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i uznanie skargi kasacyjnej za dopuszczalną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Zgodnie z art. 19 § 1 k.p.c., w sprawach o roszczenia pieniężne, zgłoszone choćby w zamian innego przedmiotu, podana kwota pieniężna stanowi wartość przedmiotu sporu. W innych sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte w artykułach poniższych (art. 19 § 2 k.p.c.). Z regulacji tych wynika jednoznacznie, że sprawy o prawa majątkowe mogą dotyczyć roszczeń pieniężnych lub innych praw majątkowych (niepieniężnych). Sposób oznaczenia wartości przedmiotu sporu dla spraw majątkowych o roszczenia pieniężne określa art. 19 § 1 k.p.c., a więc stanowi go „podana kwota pieniężna”. Chodzi przy tym o kwotę pieniężną, której zasądzenia powód żąda, a nie o kwotę, która mu przysługuje według przepisów prawa materialnego (por. postanowienie z dnia 5 lutego 1998 r., I PZ 69/97, OSNAPiUS 1999 nr 4, poz. 131). W sprawach majątkowych o roszczenia niepieniężne powód jest obowiązany oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte

w „artykułach poniższych” do art. 19 § 2 k.p.c., a więc między innymi uwzględniając postanowienia art. 23¹ k.p.c. Oznacza to więc, że art. 23¹ k.p.c. w zakresie, w jakim reguluje sposób oznaczenia wartości przedmiotu sporu w sprawach o roszczenia pracowników dotyczące nawiązania, istnienia lub rozwiązania stosunku pracy, ma zastosowanie tylko do roszczeń majątkowych niepieniężnych. W sprawach dotyczących rozwiązania stosunku pracy będą to więc sprawy o uznanie wypowiedzenia za bezskuteczne lub o przywrócenie do pracy. Sprawa o odszkodowanie z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania stosunku pracy jest sprawą o roszczenie pieniężne i dlatego jej wartość przedmiotu sporu stanowi kwota wskazana (podana) przez powoda zgodnie z art. 19 § 1 k.p.c. Do takiej sprawy sposób oznaczenia wartości przedmiotu sporu wynikający z art. 23¹ k.p.c. nie ma zastosowania (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 6 grudnia 2001 r., III ZP 28/01, OSNAPiUS 2002 nr 15, poz. 35).

W przedmiotowej sprawie doszło w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji do dopuszczalnej przedmiotowej zmiany powództwa, polegającej na zgłoszeniu przez powoda, pierwotnie domagającego się uznania wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, roszczenia o odszkodowanie w kwocie 8.043,75 zł. Ta zmiana, wbrew stanowisku strony żalącej się, pociągnęła za sobą również zmianę wartości przedmiotu sporu. Od tej chwili przedmiot sporu stanowiło bowiem roszczenie pieniężne, którego wartość wyrażona była kwotą dochodzonego przez powoda odszkodowania (art. 19 § 1 k.p.c.), a nie roszczenie majątkowe niepieniężne (uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, czy przywrócenie do pracy), którego wartość oblicza się według zasad wynikających z art. 23¹ k.p.c. Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo o odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem, a powód zaskarżył apelacją to orzeczenie, domagając się zasądzenia tego właśnie odszkodowania. W konsekwencji przedmiotem sporu w postępowaniu apelacyjnym było odszkodowanie w żądanej przez powoda kwocie pieniężnej. Wartość przedmiotu zaskarżenia wyroku Sądu pierwszej instancji, który zaskarżył apelacją powód, stanowiła kwota dochodzonego przez niego odszkodowania, stosownie do art. 368 § 2 k.p.c. w związku z art. 19 § 1 k.p.c. Przedmiotem procedury apelacyjnej Sądu drugiej instancji było zatem orzeczenie Sądu pierwszej instancji, który oddalił

roszczenie o odszkodowawcze świadczenie pieniężne w rozumieniu art. 19 § 1 k.p.c. Konsekwentnie przedmiotem kasacyjnego zaskarżenia mogło być orzeczenie Sądu drugiej instancji wyrokującego co do takiego przedmiotu i wartości dochodzonego roszczenia odszkodowawczego, a nie wartości przedmiotu sporu w sprawie o rozwiązanie umowy o pracę wyliczonej według art. 23¹ k.p.c., tj. sumy wynagrodzenia za okres jednego roku. Skoro zaś wartość dochodzonego i zasądzanego na rzecz powoda przez Sąd drugiej instancji odszkodowania stanowiła kwota 8.043,75 zł, to trafnie Sąd Okręgowy przyjął, że skarga kasacyjna strony pozwanej jest niedopuszczalna, albowiem wartość przedmiotu zaskarżenia nie sięga granicy przewidzianej w art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. dla spraw o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.).